

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 21 maj kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl. jämte i ämnet väckta motioner allt i vad rör pensions- och indragningsstaterna.

I den till riksdagen den 7 januari 1926 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1926—1927 har Kungl. Maj:tt — jämte det under det under de särskilda huvudtitlarna föreslagits upptagande å riksstatens för förenämnda budgetår av erforderliga anslag till dyrtidstillägg — under åberopande av det vid propositionen under rubrik »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor» fogade statsrådsprotokollet över finansärenden för sagda dag föreslagit riksdagen

dels godkänna vissa av departementschefen föreslagna ändringar i bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl., att lända till efter rättelse från och med den 1 juli 1926,

dels ock besluta,

att dyrtidstillägg åt befattningshavare och pensionärer vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, statens domäner och statens reproduktionsanstalt eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar samt dyrtidstillägg åt befattningshavare vid flottans pensionskassa och statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. skola utgå av de medel, av vilka verkets eller institutionens omkostnader i övrigt bestridas,

samt att, där arbetslönerna vid arméns och marinens verkstäder och fabriker m. fl. anläggningar äro uppdelade i grundlöner och dyrtidstillägg, kostnaderna för dyrtidstilläggen skola bestridas från vederbörande underhålls- och anskaffningsanslag.

Framställningen har såvitt angår pensions- och indragningsstaterna hänvisats till bankoutskottet.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokoll.

I anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning hava inom riksdagen väckts följande motioner, nämligen inom första kammaren nr 205 av

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 8 saml. 38 häft. (Nr 55—56.)

herr Nilsson, Petrus, och nr 206 av herr Thorberg samt inom andra kammaren nr 212 av herr Hage m. fl., nr 221 av herr Forssell och nr 250 av herr Johanson i Kälkebo.

Ifrågavarande motioner hava såvitt de röra pensions- och indragningsstaterna hänvisats till bankoutskottet.

Beträffande de till stöd för ifrågavarande framställningar anförda skälen får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet. Enligt det i statsverkspropositionen framlagda förslaget skulle nuvarande grunder för dyrtidstillägg i stort sett bliva gällande jämväl för nästkommande budgetår. Beträffande sättet för bestämmande av det tal, som skall anses motsvara levnadskostnadsökningen, har emellertid departementschefen föreslagit den förändringen, att, medan detta enligt nuvarande grunder fastställles kvartalsvis, detsamma skulle från och med nästa budgetår fastställas för hela budgetåret med ledning av medeltalet för levnadskostnadsindex under närmast föregående budgetår. Därjämte har departementschefen förordat en omformulering av dyrtidstilläggsbestämmelserna i syfte att vid varje nyreglering av löner eller pensioner de för kommunikationsverken m. fl. verk gällande mindre gynnsamma dyrtidstilläggsgrunderna skulle bliva tillämpliga utan att för ändamålet skulle erfordras särskilt riksdagsbeslut eller författningsändring.

Utskottet vill erinra, att innevarande riksdag i överensstämmelse med statsutskottets i utlåtande nr 30 avgivna förslag fattat beslut angående dyrtidstillägg beträffande befattningshavare hörande under andra—åttonde och tionde huvudtitlarna och därvid avslagit Kungl. Maj:ts förslag om ändring i sättet för bestämmande av talet för levnadskostnadsökningen men godkänt förslaget om tillämpningen av de mindre gynnsamma dyrtidstilläggsgrunderna.

Vad riksdagen sålunda beslutit bör enligt utskottets mening gälla jämväl i fråga om befattningshavare under elfte huvudtiteln, nämligen personal vid flottans pensionskassa och statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.

I anslutning till vad riksdagen beslutit beträffande sättet för bestämmande av talet för levnadskostnadsökningen för i tjänst varande befattningshavare har utskottet funnit sig böra avstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag om ändring av § 2 i kungörelserna angående dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare samt åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare.

Vad därefter beträffar förslaget om omformulering av nu gällande bestämmelser i syfte att vid förekommande nyregleringar av löner eller pensioner de mindre gynnsamma dyrtidstilläggsgrunderna utan vidare skola bliva tillämpliga, har utskottet icke funnit anledning till erinran mot att dylik omformulering vidtages i bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst

m. fl. pensionärer. Däremot synes någon motsvarande ändring i bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer icke erfordras, enär dyrtidstilläggen till f. d. befattningshavare numera utgå för samtliga pensionärer enligt de mindre gynnsamma grunderna.

I samband med frågan om personalindragningar vid statsdepartementen har Kungl. Maj:t föreslagit vissa ändringar i nu gällande dyrtidstilläggsbestämmelser, avseende personal på indragningsstat utan tjänstgöringsskyldighet. Till tjänstfri befattningshavare å indragningsstat utgår för närvarande dyrtidstillägg såsom till f. d. befattningshavare i statens tjänst, dock att för den, som åtnjuter lön enligt avlöningsreglemente för s. k. nyreglerat verk, procenttalet för dyrtidstillägget är detsamma, som gäller för befattningshavare i statens tjänst med avlöning enligt sådant avlöningsreglemente. Uti dessa bestämmelser, som innefattas i § 6 av kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 275) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, har departementschefen förordad den ändringen, att dyrtidstillägget för personal å indragningsstat utan tjänstgöringsskyldighet bestämmes att utgå med hälften av det för befattningshavare i tjänstgöring utgående beloppet, frånsett barntillägg, vari någon reduktion ansetts ej böra göras. Vid genomförandet av detta förslag hava nu gällande bestämmelser om dyrtidstillägg åt tjänstfria befattningshavare å indragningsstat ansetts böra upphävas och de nya bestämmelserna infogas i kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Härigenom har icke åsyftats att göra ändring i fråga om sättet för bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt tjänstfria befattningshavare å indragningsstat.

Under erinran att riksdagen på statsutskottets hemställan i dess utlåtande nr 119 godkänt departementschefens förslag i fråga om avlönings- och pensionsförmåner för den å indragningsstat uppförda tjänstfria personalen vill utskottet ansluta sig till de av departementschefen föreslagna, här ovan angivna ändringarna i bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt här ifrågasvarande befattningshavare.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet, som i särskilt utlåtande avgiver förslag beträffande anslag till dyrtidstillägg under elfte huvudtiteln, hemställa,

att riksdagen må

- a) beträffande befattningshavare, hörande under elfte huvudtiteln, med avslag å Kungl. Maj:ts förslag, i vad avser ändring av § 2 av kungörelsen i ämnet den 15 juni 1923 (nr 265), samt med avslag jämväl å motionerna I: 205, II: 250,

II: 221, I: 206 och II: 212, de båda sistnämnda motionerna i vad desamma skilja sig från statsutskottets i ovanberörda utlåtande avgivna av riksdagen godkända förslag, godkänna av statsutskottet i samma utlåtande tillstyrkt ändring i bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, att lända till efterrättelse från och med den 1 juli 1926;

b) med avslag å Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser ändring av § 2 av kungörelserna i ämnet den 18 juni 1925 (nr 275) och den 15 juni 1923 (nr 267) godkänna av utskottet härovan tillstyrkt ändring i bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl., att lända till efterrättelse från och med den 1 juli 1926;

c) godkänna av Kungl. Maj:t föreslagen ändring i bestämmelserna angående dyrtidstillägg åt tjänstfria befattningshavare å indragningsstat, att lända till efterrättelse från och med den 1 juli 1926; samt

d) besluta, att dyrtidstillägg åt befattningshavare vid flottans pensionskassa och statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. skola utgå av de medel, av vilka verkets eller institutionens omkostnader i övrigt bestridas.

Stockholm den 20 maj 1926.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Gustafsson* i Stensholm, *Lindley*, *Pettersson* i Olovs-
torp, *Dalberg*, *Johansson* i Friggeråker, *Ström*, *Anderson* i Hägelåkra, *Östergren*,
Lindgren, *Bodin* och *Carlsson* i Gävle; samt

av andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Winkler*, *Bäcklund*, *Lovén*,
Ryberg, *Svensson* i Betingetorp, *Wikström* och *Molander*.